

Откъс от „Манюня, юбилеят на Ба и други силни възнения“
от **Нарине Абгарян** (изд. „Лабиринт“, преводач: **Емилия Л. Масларова**)

Известно време Маринка ни доставяше материал за опитите. Благодарение на нея имахме възможност непрекъснато да се усъвършенстваме в нелеката работа да гасим в устата си запалени клечки кибрит. После обаче братът на Маринка направи такава дивотия, че сега във всеки дом в Берг кибритът е най-строго охраняваният предмет. Държат го на изключително недостъпни за децата места, заобиколени от капани за мечки, минирани ровове и други непристъпни приспособления. И защо? Защото на Сурик му хрумнало, моля ви се, да пропуши. Случват се и такива неща на момчета с плитък ум, току-що навършили тринайсет години. Такива момчета се чудят какво да правят с преливащата си енергия и затова се впускат в разрушителни мероприятия. Въпреки че няма как да не призная: в тази история не можем да обвиняваме само Сурик, той просто стана жертва на обстоятелствата. В известен неоспорим смисъл.

Та да ви разкажа какво стана. Веднъж бащата на Маринка чичо Давид си изцапа с мазут коженото манто, което беше вносно, югославско. Той замалко да припадне, беше пестил за мантото цели две години! И да го сполети такава трагедия. Да си умреш от мъка! Но колегите овреме нанесоха изпреварващ удар и му казаха сигурен начин да се отърве от петното.

– Маха се безболезнено с бензин – обясниха те на бащата на Маринка и така му спасиха живота.

Зарадван, чичо Давид отсипа от резервоара на москвича си половин литър бензин и се зае със свещеноействието. Петното наистина се махна с бензина. Чичо Давид остана много доволен и се зае да оглежда сантиметър по сантиметър мантото – дали няма и други лекета, които не искат да се махат, – после, след като не намери нищо, обикаля дълго из къщата, за да измисли къде да скрие горивото. Изнесе буркана с бензина на балкона и полегна да си почине. За беда, още от малък се славеше с развихрено въображение и затова, вместо да потъне в сън, продължи да лежи с отворени очи и да си представя разни ужасии. Например как съседът от горния етаж пуши на балкона и нали си е простак, мята фаса на двора. Излиза вятър, който

понася неизгасения фас и го запokitва балкона на трийсет и осми апартамент, точно в злочестия буркан с бензин.

„Бум!“ – еква взрив, бензинът лумва, огънят попуква весело, докато се прехвърля от балкон на балкон... Пламва целият вход, после и целият блок, пожарът плъзва и по съседните сгради... Ужас и кошмар!

Чичо Давид скочи като ужилен, изхвърча на балкона, грабна буркана с бензина и пак хукна из апартаментата в търсене на убедително скришно място. Надзърна под леглото. Представи си как жена му мие пода, как закача с парцала буркана, как той се преобръща и бензинът се излива по паркета, за капак точно тогава става късо съединение, пламва искра, която отхвърча точно в локвата бензин.

„Бум!“ – еква взрив, локвата пламва, пламъкът плъзва весело по крачетата на мебелите, катери се нагоре, прехвърля се в съседните апартаменти.

– Ама че работа! – ядоса се чичо Давид. – Притрябвал ми е тоя бензин! Я да го излея в тоалетната чиния. Ще пусна водата, ще сваля капака. Нито една искра няма да се добере!

Доволен от досетливостта си, той изля бензина в тоалетната чиния, гръпна водата и с чувство за изпълнен дълг легна да си почине. За съжаление, чичо Давид беше забравил една важна особеност на бензина: той е много по-лек от водата и няма само с едно пускане на казанчето да изтече в канализацията.

За беда, точно в този ден Сурик реши да става мъж. Докато баща му си почиваше, задигна една от цигарите му, заключи се в тоалетната и го удари на живот. Без да обръща внимание, че мирише подозрително на бензин, се намести удобно на тоалетната чиния, всмукна неумело от цигарения дим и – какво да искаш от такъв смотаняк! – метна клечката кибрит в тоалетната чиния.

„Бум!“ – издумка тоалетната чиния.

– А-а-а-а! – ревна Сурик.

Чичо Давид изскочи от стаята точно когато Сурик изхвърча от тоалетната. С изкривено лице, с гол почервенял задник, с цигара между зъбите и с ококорени квадратни очи. Със задник, от който още се виеше дим, прелетя на красива

гъга над коридора и се приземи ничком в постъпите към леглото си.

Първото, което чичо Давид направи, бе да провери дали не е пострадал жизненоважният момчешки орган на сина му. Оказа се, че Сурик е жилаво пъргаво момче и е реагирал на бензиновия взрив с такъв висок скок, че само задникът му беше обгорял малко.

– После ще се разправам с теб! – въздъхна чичо Давид, след това издърпа цигарата от зъбите на Сурик и хукна към тоалетната – да гаси пожара. Тоалетната чиния пламтеше самоотвержено и бълваше огън, пластмасовата гъска и капакът се бяха стопили и се бяха изкривили, в очите на чичо Давид влезе отровен дим. Той подскача известно време като последен глупак около чинията, после я заряза.

– Карай, бензинът така и така трябва да изгори – реши чичо Давид, след това разтвори широко вратите и прозорците и с тежки въздишки загледа как тоалетната чиния се покрива с пукнатини, а гъстият черен дим, който не спираше да излиза на цели валма от тоалетната, се напластява на тъмни петна по току-що белосаните тавани и снежнобелите пергета.

Докато бензинът изгори, мина много време, сякаш цяла вечност. Когато огънят най-после угасна, от спалнята се показва Сурик.

– Трябваше да намокриш кърпата и да я метнеш в тоалетната чиния – промърмори гузно той. – Ако спреш достъпа на кислород, огънят угасва.

– Толкова ли не можа да ми кажеш по-рано? – изграчи чичо Давид.

Сурик преглътна шумно и премина в защита:

– Не можах. Сетих се чак сега.

Без да казва нищо, чичо Давид смъкна колана си и се запретна да възпитава Сурик. Хвърли му един пердах за цигарата, за това, че се е сетил твърде късно да му каже какво да прави, а също и за бъдещите му прегрешения. Накъсо, наби го за години напред. Сурик изтърпя стоически боя, а после заедно с баща си се запретна да чисти апартамента. Ами да, всеки момент от болницата щеше да се прибере

майка му, тя е медицинска сестра и покрай това мисли само в стерилни категории и гледа на всяка прашичка като на лична обига.